

Ergatiboaren prozesamendua heldu eta haurrengan EEGaren bidez

Arrate Isasi-Isasmendi
Zuricheko Unibertsitatea

Honako taldekideekin batera:

Sebastian Sauppe, Caroline Andrews, Eva Huber, Martin Meyer eta Balthasar Bickel

Ergatiboaren prozesamendua

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

1. Zer nolako patroï neuronalen bidez prozesatzen dituzte marka hauek?

Ergatiboaren prozesamendua

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

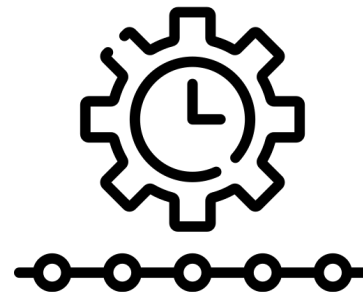
1. Zer nolako patroï neuronalen bidez prozesatzen dituzte marka hauek?
2. Haurrek ere berdin prozesatzen dituzte?

Ergatiboaren jabeakuntza

Prozesu luzea:

- 2 urte pasata lehen ekoizpenak
- 5 urte bete ostean erabilera zuzena eta zabala

(Ezeizabarrena 1996, 2012)

EEG esperimentua

- Estimuloak (esaldiak)
- Partaideak
- EEG metodologia
- Emaitzak

Esperimentuko estimuluak

BALDINTZA	ADIBIDEZKO ESALDIA
ERG	Lagun honek atzo etxean bazkaldu zuen
ABS	Lagun hau atzo etxera etorri zen

Partaideak

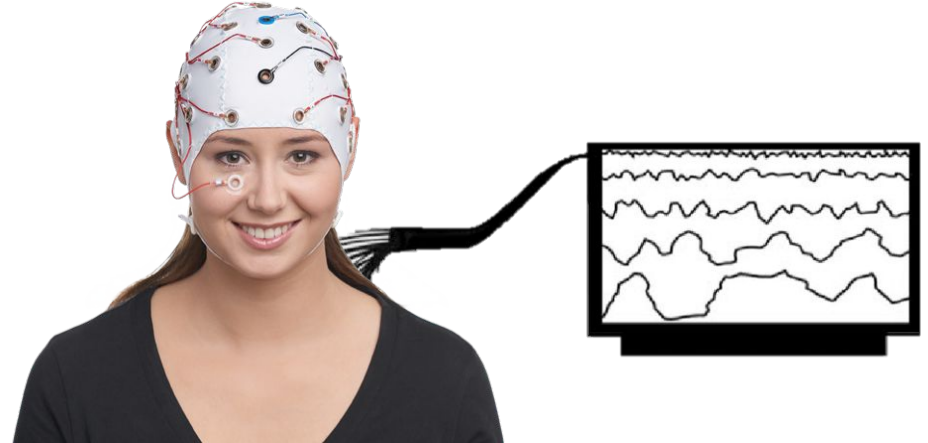
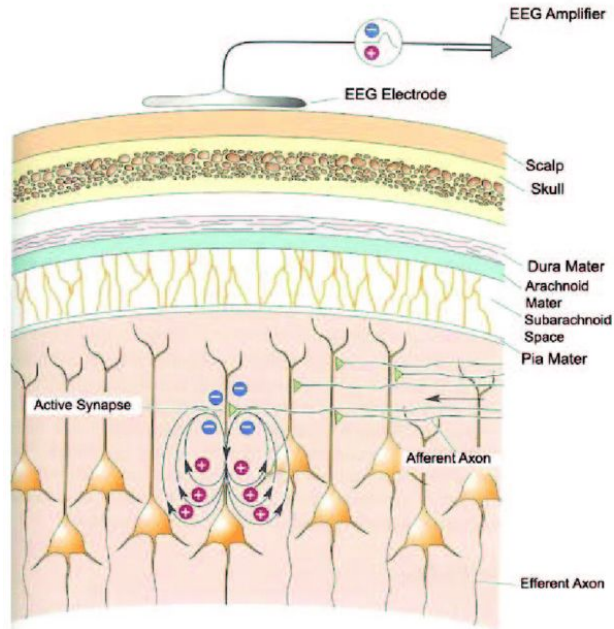
→ 32 heldu (18-40 urte artean)

→ 38 haur (6 urte)

Euskara ama hizkuntza guztientzat

Elektroenzefalografia (EEG) eta oszilazio neuronalak

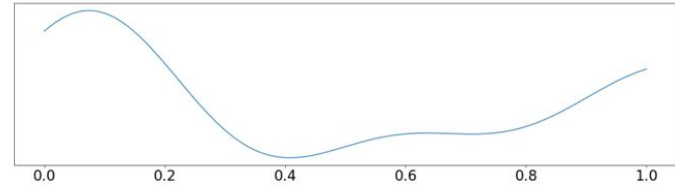

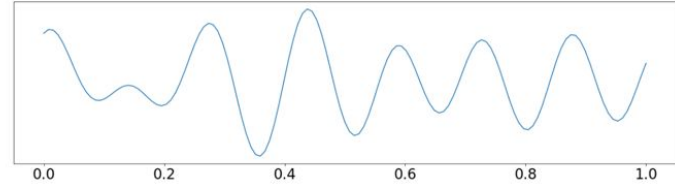
- Theta: lexikoaren prozesamendua

- Beta: estruktura sintaktikoaren eraikuntza

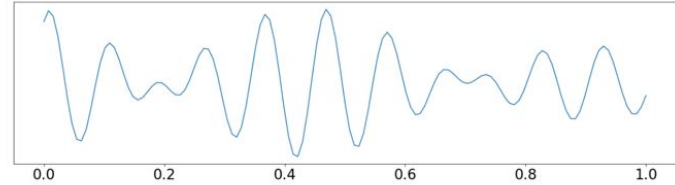
Delta
0.2Hz - 3Hz

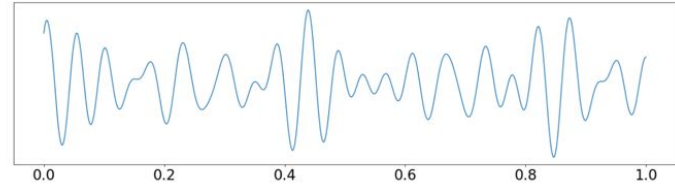
Theta
3 - 8Hz

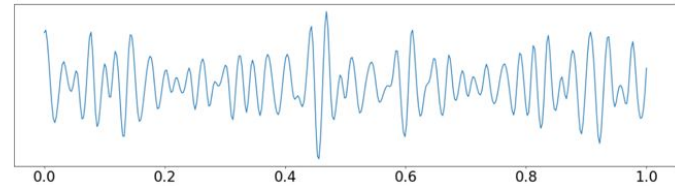
Alpha
8 - 12Hz

Beta
12 - 27Hz

Gamma
27Hz and above

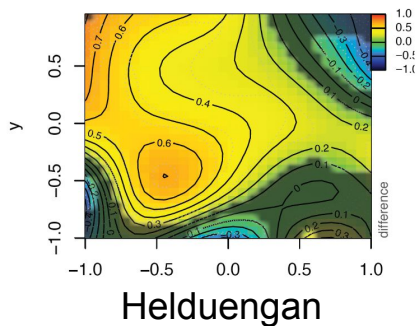

Emaitzak

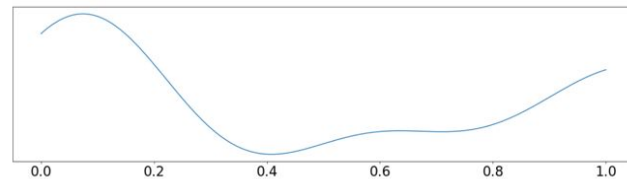
Theta uhinetan:

- Anplitude handiagoa ergatiboan absolutiboan baino

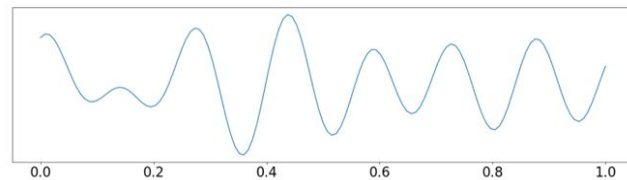
300-500 Ergative - Absolute

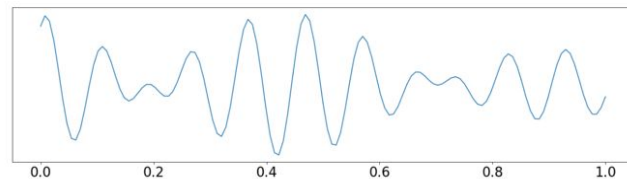
Delta
0.2Hz - 3Hz

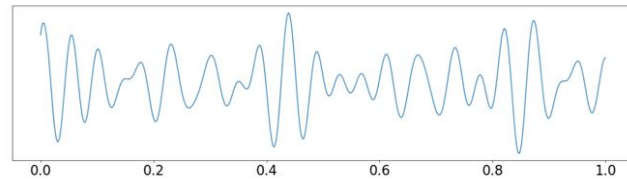
Theta
3 - 8Hz

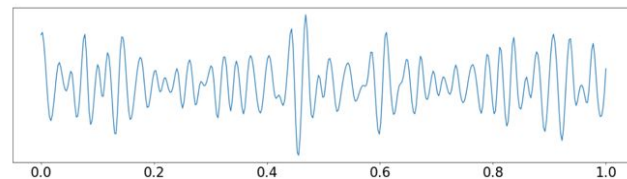
Alpha
8 - 12Hz

Beta
12 - 27Hz

Gamma
27Hz and above

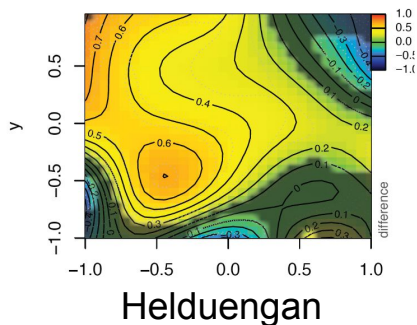

Emaitzak

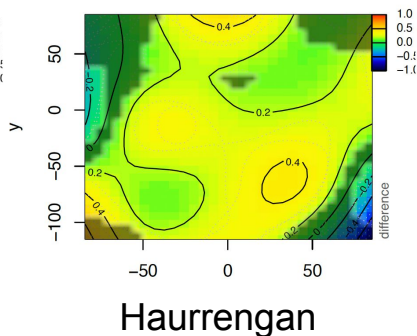
Theta uhinetan:

- Anplitude handiagoa ergatiboan absolutiboan baino
- Bai heldu bai haurrengan

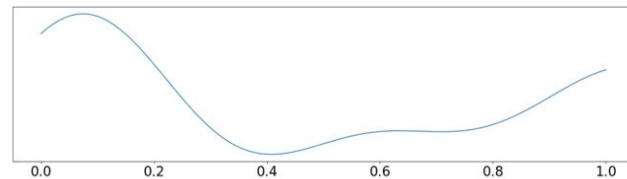
300–500 Ergative – Absolute

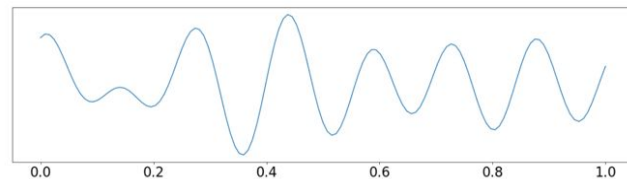
300–500 Ergative – Absolute

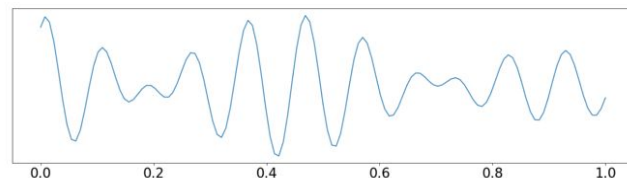
Delta
0.2Hz - 3Hz

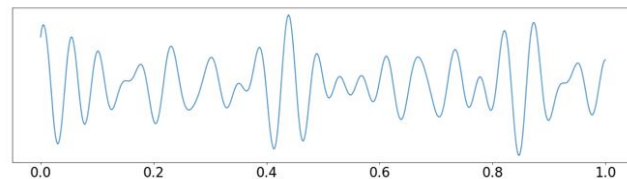
Theta
3 - 8Hz

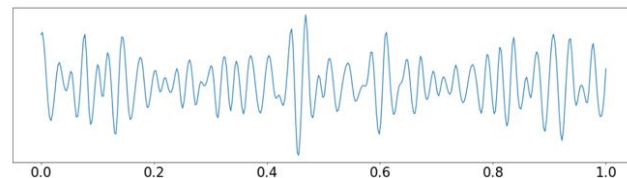
Alpha
8 - 12Hz

Beta
12 - 27Hz

Gamma
27Hz and above

Emaitzak

Theta uhinetan:

- Anplitude handiagoa ergatiboan absolutiboan baino
- Bai heldu bai haurrengan

Prozesamendu lexikoa
zailagoa ergatiboan

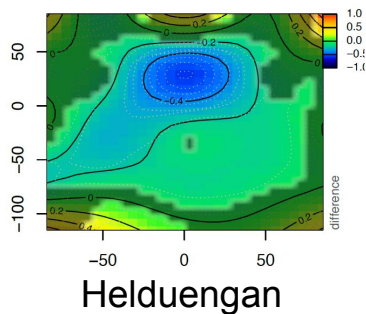
(c.f. Meyer et al. 2015, Lam et al. 2016)

Emaitzak

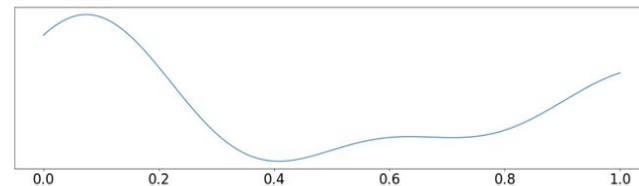
Beta uhinetan:

- Anplitude txikiagoa ergatiboan absolutiboan baino

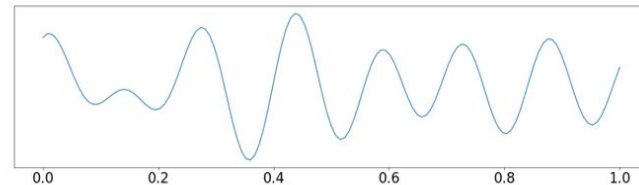
300–500 Ergative – Absolute

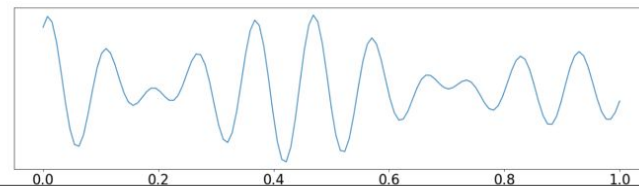
Delta
0.2Hz - 3Hz

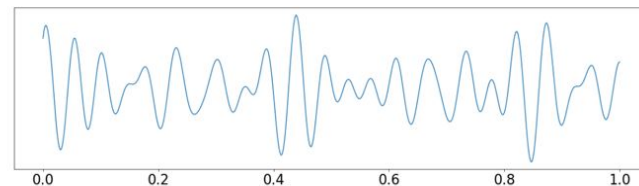
Theta
3 - 8Hz

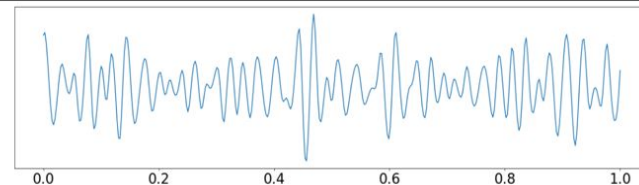
Alpha
8 - 12Hz

Beta
12 - 27Hz

Gamma
27Hz and above

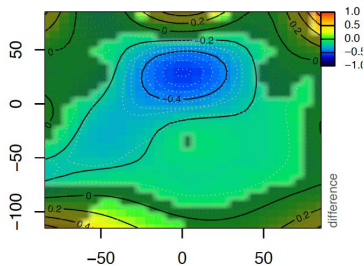

Emaitzak

Beta uhinetan:

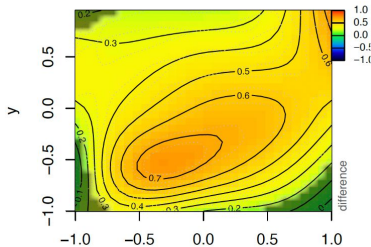
- Anplitude txikiagoa ergatiboan absolutiboan baino
- Helduengan soilik

300-500 Ergative - Absolute

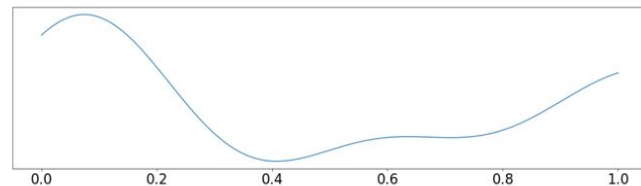
Helduengan

300-500 Ergative - Absolute

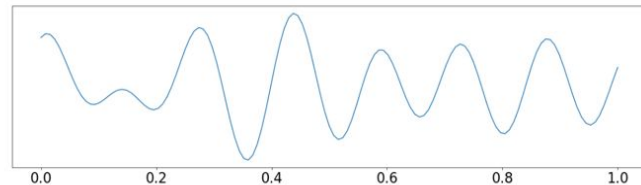

Haurrengan

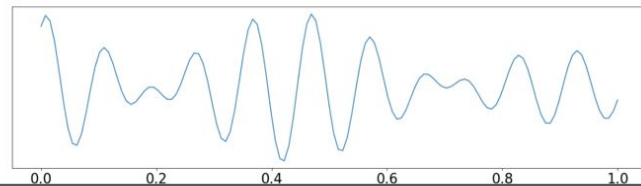
Delta
0.2Hz - 3Hz

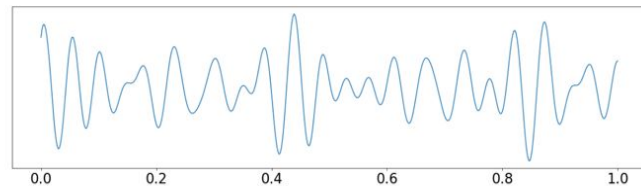
Theta
3 - 8Hz

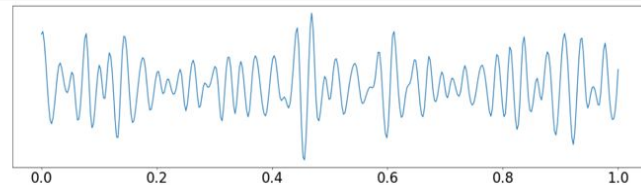
Alpha
8 - 12Hz

Beta
12 - 27Hz

Gamma
27Hz and above

Emaitzak

Beta uhinetan:

- Anplitude txikiagoa ergatiboan absolutiboan baino
- Helduengan soilik

Ergatiboak egitura sintaktiko konpleaxuagoa eraikitzea eskatzen du

(c.f. Zioga et al. 2023)

Laburbilduz

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

1. Zer nolako oszilazio patroien bidez prozesatzen dituzte marka hauek?
2. Haurrek ere berdin prozesatzen dituzte?

Laburbilduz

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

1. Zer nolako oszilazio patroien bidez prozesatzen dituzte marka hauek?

> *Theta eta beta uhinen bidez, prozesamendu lexiko/semantikorako eta sintaktikorako, hurrenez hurren*

2. Haurrek ere berdin prozesatzen dituzte?

Laburbilduz

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

1. Zer nolako oszilazio patroien bidez prozesatzen dituzte marka hauek?

> *Theta eta beta uhinen bidez, prozesamendu lexiko/semantikorako eta sintaktikorako, hurrenez hurren*

2. Haurrek ere berdin prozesatzen dituzte?

> *Bai eta ez: alderdi lexiko/semantikoa bai, sintaktikoa ez*

Datorrena:
Shipibo-Konibo hizkuntzarekin alderaketa

Datorrena: Shipibo-Konibo hizkuntzarekin alderaketa

(1) Maria-**nin**-ra pan pibake

Maria-**ERG**-DIR ogia jan-PST

‘Mariak ogia jan zuen’

(2) Maria-**∅**-ra Kakonko kaibake

Maria-**ABS**-DIR Kako-LOC joan-PST

‘Maria Kakora joan zen’

Datorrena: Shipibo-Konibo hizkuntzarekin alderaketa

Laburbilduz

Euskal hiztunek, ergatiboz eta absolutiboz markatutako hitzak entzutean...

1. Zer nolako oszilazio patroien bidez prozesatzen dituzte marka hauek?

> *Theta eta beta uhinen bidez, prozesamendu lexiko/semantikorako eta sintaktikorako, hurrenez hurren*

2. Haurrek ere berdin prozesatzen dituzte?

> *Bai eta ez: alderdi lexiko/semantikoa bai, sintaktikoa ez*